

КРАЄЗНАВСТВО

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

Заснований у квітні 1927 року Українським комітетом краєзнавства
Репресований у 1930 році
Відроджений 1993 року з ініціативи Національної спілки краєзнавців України

2(79) 2012

Засновники:

Національна спілка
краєзнавців України

Інститут історії України
НАН України

Головний редактор

Олександр Реєнт

Редакційна колегія:

Олег Бажан

(перший заступник
головного редактора)

Богдан Андрусин
(заступник головного редактора)

Лев Баженов

Олександр Гончаров

Віктор Даниленко

Володимир Дмитрук

Олександр Завальнюк

Віктор Звагельський

Віктор Зінченко

Григорій Клепак

Олександр Лисенко

Руслана Маньковська

Андрій Непомнящий

Олег Рафальський

Олександр Рубльов

Григорій Савченко

Віктор Савчук

(заступник головного редактора)

Валерій Смолій

Тарас Чухліб

Ганна Швидько

Адреса редакції:

01001, м. Київ-1,
вул. М.Грушевського, 4, кім. 212
тел.: 278-53-05, 279-13-88

**Виходить
щоквартально**

ЗМІСТ

До 85 річчя журналу «Краєзнавство»

- Олександр Реєнт (м. Київ)*
Хронограф краєзнавчого руху.....5
- Валентина Бездрабко (м. Київ)*
Часопис «Краєзнавство» 1920–1930-х рр.:
ювілейні роздуми.....6
- Ольга Кашаба (м. Харків)*
Часопис «Краєзнавство» як популяризатор краєзнавчого
руху в Україні (1927 – 1930 рр.).....22

Літопис українського краєзнавства

- Віталій Тельвак, Вікторія Тельвак (м. Дрогобич)*
Польське історичне товариство та розвиток
краєзнавчого руху в Галичині наприкінці XIX –
на початку XX століття.....29
- Галина Левченко (м. Одеса)*
Історико-краєзнавчі публікації на шпальтах
«Одесского вестника» (1827–1894):
напрями, періодизація, автори.....36

Історія міст і сіл України: історико-теоретичні проблеми вивчення

- Микола Галів (м. Дрогобич)*
Соціальний спектр королівських сіл Самбірського Підгір'я
у XV – XVIII ст. (на прикладі села Літиня).....47
- Любомир Губицький, Ганна Мельник (м. Київ)*
Трикутник визиску: держава, поміщик, кріпак
(за матеріалами історії села Жежелів кінця XVIII – XIX ст.)...59
- Дмитро Мироненко (м. Київ)*
Бібліотечний проект «Історія малих міст України».....65

Кримознавство в системі української історичної науки

- Денис Яшиний (м. Київ)*
Привіт із курорту: Сімеїз початку XX століття
на видових листівках.....71
- Ельвіна Сеїтова (м. Сімферополь)*
3 історії заселення Криму (1944–1967 рр.).....77

Краєзнавство в особах

<i>Анатолій Климов, Ірина Ключенева (м. Луганськ)</i> Сергій Олександрович Локтюшев – відомий дослідник Луганського краю.....	83
<i>Файна Рябчикова (м. Луцьк)</i> Організація краєзнавчих досліджень у науковому доробку В. Кравченка (1920–1931 рр.).....	87
<i>Людмила Кошелева (м. Бровари)</i> Історик Броварської землі (Іван Доцин).....	94

Краєзнавство і туризм

<i>Олег Власов (м. Запоріжжя)</i> Кам'янська запорозька січ як туристичний об'єкт: проблеми та перспективи.....	97
<i>Світлана Грибанова (м. Київ)</i> Матеріали періодичних видань як джерело вивчення історії розвитку екскурсійної справи в Україні в другій половині ХІХ - на початку ХХ ст.....	103
<i>Тетяна Ковальчук (м. Остроз)</i> Туристичний рух на Волині у міжвоєнний період.....	112

Історія України у світлі регіональних досліджень

<i>Людмила Вовчук (м. Миколаїв)</i> Консули Одеси в економічному житті Південної України (ХІХ – початок ХХ ст.).....	121
<i>Віталій Липинський, Наталя Аксакова (м. Донецьк)</i> Професорсько-викладацька корпорація педагогічної освіти в УСРР у 1920-ті роки.....	126
<i>Олег Бажан (м. Київ)</i> Репресії щодо працівників правоохоронних органів в УРСР доби «великого терору» (на прикладі Київської області).....	132
<i>Ігор Коляда, Роман Ралко (м. Київ)</i> Студентські будівельні загони: до історії патріотичного руху студентської молоді в УРСР (1962-1989 рр.).....	141

**Національна спілка краєзнавців України:
панорама сучасного життя**

<i>Тамара Демченко (м. Чернігів)</i> «Великий терор»: пам'ять і дослідження.....	151
<i>Євген Букет (м. Київ)</i> Засновано премію імені Петра Тронька.....	153
Міжнародні контакти національної спілки краєзнавців.....	155
Науково-краєзнавча експедиція Національної спілки краєзнавців України «Сторінки історії Кіровоградщини: від минулого до сьогодення».....	156
<i>Олександр Тригуб (м. Миколаїв)</i> Новий музейний комплекс у Миколаєві.....	157

E-mail:

bazhanclio@ukr.net

Електронна версія:

www.history.org.ua
www.nbu.gov.ua
www.nsku.org.ua

Рекомендовано до друку
Вченою радою Інституту
історії України НАН України
(протокол № 6 від 29.05.2012 р.)

Журнал зареєстровано
Міністерством юстиції
України (Свідоцтво про
державну реєстрацію
друкованого засобу
масової інформації –
серія КВ № 1722
від 06.12.1995 р.)

Постановою президії ВАК
України журнал внесено до
переліку наукових фахових
видань, в яких можуть публі-
куватися результати дисерта-
ційних робіт на здобуття
наукових ступенів доктора
і кандидата наук за спеціаль-
ностями «Історичні науки»
(Бюлетень ВАК України. –
2009. – № 8)

Усі права застережені.
Передрук дозволено тільки
за згодою редколегії.

© Національна спілка
краєзнавців України, 2012
© Інститут історії України
НАН України, 2012

